

Zakon o vrtcih (ZVrt)

Uradni list RS št. 12/1996

Velja od 15. marca 1996

Spremembe: Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o vrtcih (ZVrt-A)

- RS 44-2064/2000 (spremembe in dopolnitve)

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Ta zakon ureja predšolsko vzgojo, ki jo izvajajo javni in zasebni vrtci.

2. člen

(temeljne naloge vrtcev)

Temeljne naloge vrtcev so pomoč staršem pri celoviti skrbi za otroke, izboljšanje kvalitete življenja družin in otrok ter ustvarjanje pogojev za razvoj otrokovih telesnih in duševnih sposobnosti.

3. člen

(načela predšolske vzgoje v vrtcih)

Predšolska vzgoja v vrtcih je sestavni del sistema vzgoje in izobraževanja in poteka po načelih:

- demokratičnosti,
- pluralizma,
- avtonomnosti, strokovnosti in odgovornosti zaposlenih,
- enakih možnosti za otroke in starše, upoštevanje različnosti med otroki,
- pravice do izbire in drugačnosti in
- ohranjanja ravnotežja med raznimi vidiki otrokovega telesnega in duševnega razvoja.

4. člen

(cilji predšolske vzgoje)

Cilji predšolske vzgoje v vrtcih so:

- razvijanje sposobnosti razumevanja in sprejemanja sebe in

drugih,

- razvijanje sposobnosti za dogovarjanje, upoštevanje različnosti in sodelovanje v skupinah,
- razvijanje sposobnosti prepoznavanja čustev in spodbujanje čustvenega doživljanja in izražanja,
- negovanje radovednosti, raziskovalnega duha, domišljije in intuicije ter razvijanje neodvisnega mišljenja,
- spodbujanje jezikovnega razvoja za učinkovito in ustvarjalno uporabo govora, kasneje pa tudi branja in pisanja,
- spodbujanje doživljanja umetniških del in umetniškega izražanja,
- posredovanje znanj z različnih področij znanosti in iz vsakodnevnega življenja,
- spodbujanje telesnega in gibalnega razvoja in
- razvijanje samostojnosti pri higienskih navadah in pri skrbi za zdravje.

5. člen

(jezik)

Vzgojno delo v vrtcih poteka v slovenskem jeziku.

Na območjih, kjer živijo pripadniki slovenskega naroda in pripadniki italijanske narodne skupnosti in so opredeljena kot narodnostno mešana območja, se v skladu s posebnim zakonom v vrtcih, v katerih poteka vzgojno delo v slovenskem jeziku, otroci seznanjajo z italijanskim jezikom, v vrtcih, v katerih poteka vzgojno delo v italijanskem jeziku, pa s slovenskim jezikom.

Na območjih, kjer živijo pripadniki slovenskega naroda in madžarske narodne skupnosti in so opredeljena kot narodno mešana območja, poteka vzgojno delo v skladu s posebnim zakonom dvojezično, v slovenskem in madžarskem jeziku.

6. člen

(uresničevanje pravic manjšin)

Uresničevanje posebnih pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji na področju predšolske vzgoje ureja poseben zakon.

7. člen

(pravice romske skupnosti)

Predšolska vzgoja otrok Romov se izvaja v skladu s tem zakonom in drugimi predpisi.

8. člen

(otroci s posebnimi potrebami)

Otroci s posebnimi potrebami po tem zakonu so otroci z motnjami v duševnem razvoju, slepi in slabovidni, gluhi in naglušni, otroci z govornimi motnjami, gibalno ovirani otroci ter otroci z motnjami vedenja in osebnosti, ki potrebujejo prilagojeno izvajanje programov za predšolske otroke z dodatno strokovno pomočjo ali prilagojene programe.

Predšolska vzgoja za otroke s posebnimi potrebami se izvaja v skladu s tem zakonom in drugimi predpisi.

9. člen

(pravica do izbire programov)

Starši imajo pravico izbrati programe predšolske vzgoje za svoje otroke v javnem in zasebnem vrtcu.

Za otroke, ki zaradi bolezni ne morejo biti vključeni v vrtec, se lahko predšolska vzgoja opravlja tudi na domu otroka (v nadaljnjem besedilu: predšolska vzgoja na domu).

Za uveljavljanje pravic iz drugega odstavka tega člena se uporabljajo določbe zakona, ki določajo postopek usmerjanja otrok s posebnimi potrebami v programe vzgoje in izobraževanja, če ni drugače določeno.

Natančnejše pogoje in postopek za uveljavljanje pravice iz drugega odstavka tega člena določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

10. člen

(zagotavljanje vključevanja otrok v programe javne službe)

Kadar v kraju bivanja ni vrtca, ki izvaja javno službo, oziroma vrtec nima prostih mest, starši pa izrazijo interes za vključitev v vrtec tolikšnega števila otrok, da bi se v skladu s standardi in normativi oblikoval en oddelek, je lokalna skupnost dolžna najkasneje v 30 dneh začeti postopek za zagotovitev dodatnih prostih mest v javnem vrtcu ali razpisati koncesijo.

11. člen

(predstavitev programov vrtca)

Vrtec mora staršem v posebni publikaciji predstaviti programe, ki

jih izvaja, njihove cilje, vsebine in metode dela.

Zasebni vrtec mora v publikaciji objaviti tudi mnenje Strokovnega sveta Republike Slovenije za splošno izobraževanje o ustreznosti programov.

Obvezne dele publikacije določi minister.

II. ORGANIZACIJA IN VSEBINA PREDŠOLSKE VZGOJE V VRTCIH

12. člen

(programi za predšolske otroke)

Programi za predšolske otroke, ki jih izvajajo javni vrtci, sprejme Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje.

Program za predšolske otroke obsega:

- ime programa,
- strokovna izhodišča,
- vzgojna področja in cilje in
- načine in oblike sodelovanja s starši.

Izvajalce programov za predšolske otroke določi lokalna skupnost oziroma več lokalnih skupnosti, če se tako dogovorijo.

13. člen

(sprejemanje programa zasebnega vrtca)

V zasebnem vrtcu določi program za predšolske otroke ustanovitelj oziroma pristojni organ vrtca v skladu z aktom o ustanovitvi.

Program iz prejšnjega odstavka mora določiti trajanje, cilje in vsebino.

Zasebni vrtec si mora pred začetkom izvajanja programa za predšolske otroke pridobiti pozitivno mnenje Strokovnega sveta Republike Slovenije za splošno izobraževanje o ustreznosti programa.

Kadar zasebni vrtec izvaja vzgojni program po posebnih pedagoških načelih (Steiner, Decroly, Montessori in podobno), da Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje pozitivno mnenje, ko ugotovi, da je program priznalo ustrezno mednarodno združenje.

14. člen

(programi v vrtcu)

Vrtec lahko glede na trajanje izvaja naslednje programe:

- dnevne programe, ki trajajo od šest do devet ur in se lahko izvajajo dopoldne, popoldne, celodnevno ali izmenično,
- poldnevne programe, ki trajajo od štiri do šest ur in se lahko izvajajo dopoldne, popoldne ali izmenično in
- krajše programe, ki trajajo od 240 do 600 ur letno za otroke iz odročnih in demografsko ogroženih krajev.

Dnevni in poldnevni programi so namenjeni otrokom od prvega leta starosti do vstopa v šolo in obsegajo vzgojo, varstvo in prehrano otrok.

Krajši programi so namenjeni otrokom od tretjega leta starosti do vstopa v šolo in obsegajo vzgojo, varstvo, lahko pa tudi prehrano otrok.

Programi iz prvega odstavka tega člena se v javnih vrtcih in vrtcih s koncesijo izvajajo v skladu z normativi in standardi, ki jih predpiše minister, pristojen za predšolsko vzgojo, potem, ko si pridobi mnenje Strokovnega sveta Republike Slovenije za splošno izobraževanje.

Normativi in standardi določajo delovno obveznost strokovnih delavcev, delovno obveznost ravnatelja in pomočnika ravnatelja, merila za oblikovanje oddelkov, merila za oblikovanje svetovalne službe, administrativno-računovodske in tehnične službe, pogoje za kadrovske zaposle, prostor in opremo ter merila za vrednotenje materialnih stroškov v vrtcih, ki izvajajo javno službo.

Za vzgojo na območjih s posebnimi razvojnimi problemi, narodno mešanih območjih ter za vzgojo otrok Romov se sprejmejo posebni normativi in standardi.

15. člen

(starostna obdobja)

Predšolska vzgoja v vrtcih poteka v dveh starostnih obdobjih:

- prvo obdobje: otroci v starosti od enega do treh let in
- drugo obdobje: otroci v starosti od treh let do vstopa v šolo.

16. člen

(oddelki)

Vzgojno delo v vrtcu poteka v oddelkih.

Otroci so razporejeni v starostno homogene, heterogene ali kombinirane oddelke.

V homogene oddelke so vključeni otroci v starostnem razponu enega leta.

V heterogene oddelke so vključeni otroci prvega ali drugega starostnega obdobja.

V kombinirane oddelke so vključeni otroci prvega in drugega starostnega obdobja.

17. člen

(število otrok in število delavcev v oddelku)

Število otrok v oddelku prvega starostnega obdobja ne sme presegati dvanajst otrok, v oddelku drugega starostnega obdobja pa dvaindvajset otrok.

Dnevni in poldnevni program izvajata vzgojitelj in pomočnik vzgojitelja. Dnevni program v oddelku prvega starostnega obdobja izvajata skupaj vsaj šest ur dnevno in v oddelku drugega starostnega obdobja vsaj štiri ure dnevno. Poldnevni program v oddelku prvega starostnega obdobja izvajata skupaj vsaj tri ure dnevno in v oddelku drugega starostnega obdobja vsaj dve uri dnevno.

Krajši program lahko izvaja vzgojitelj.

Podrobnejša določila o številu otrok, vključenih v oddelke, določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

18. člen

(vzgojnovarstvene družine)

Vrtec lahko organizira vzgojo in varstvo otrok tudi v vzgojnovarstveni družini. Ta oblika vzgoje in varstva se izvaja na domu in jo lahko opravlja vzgojitelj ali pomočnik vzgojitelja, ki je zaposlen v vrtcu, ali zasebni vzgojitelj.

Za otroke prvega starostnega obdobja lahko to obliko vzgoje in varstva opravljajo osebe iz prejšnjega odstavka, ki izpolnjujejo pogoje za vzgojitelja ali pomočnika vzgojitelja, za otroke drugega starostnega obdobja pa tiste, ki izpolnjujejo pogoje za vzgojitelja, če imajo v skladu z normativi in standardi zagotovljen prostor in opremo.

Vrtec sklene z zasebnim vzgojiteljem iz prejšnjega odstavka pogodbo na podlagi objavljenega javnega razpisa.

Za pogodbo iz prejšnjega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določila zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki urejajo pogodbo o koncesiji.

Podrobnejša določila v zvezi z vzgojnovarstvenimi družinami določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

19. člen

(predšolska vzgoja na domu)

Vrtec lahko organizira za otroke, ki zaradi bolezni ne morejo biti vključeni v vrtec, predšolsko vzgojo na domu.

Predšolsko vzgojo na domu izvajajo osebe, ki izpolnjujejo pogoje iz drugega odstavka 18. člena tega zakona.

Predšolsko vzgojo iz prvega odstavka tega člena lahko organizira pravna oseba, ki ni vrtec, če je registrirana za opravljanje tovrstne dejavnosti in ima zagotovljene delavce, ki izpolnjujejo pogoje iz drugega odstavka 18. člena tega zakona.

Natančnejše pogoje za opravljanje predšolske vzgoje na domu določi minister.

20. člen

(vpis in sprejem otrok)

Javni vrtec vpisuje in sprejema otroke v svoje programe na podlagi prijav vse leto.

Če je v vrtec vpisanih več otrok, kot je v vrtcu prostih mest, odloča o sprejemu komisija za sprejem otrok.

Sestavo in način dela komisije iz prejšnjega odstavka ter kriterije za sprejem otrok v vrtec določi svet vrtca v soglasju z ustanoviteljem. Komisijo imenuje ravnatelj.

Starši morajo ob sprejemu otroka v vrtec priložiti potrdilo pediatra o zdravstvenem stanju otroka.

Prednost pri sprejemu v vrtec ima otrok, za katerega starši predložijo potrdilo centra za socialno delo o ogroženosti zaradi socialnega položaja družine.

Prednost pri sprejemu v vrtec ima otrok s posebnimi potrebami.

21. člen

(letni delovni načrt)

Organizacijo in podrobno vsebino življenja in dela vrtca določi vrtec z letnim delovnim načrtom, ki ga sprejme svet vrtca.

Z letnim delovnim načrtom se določi organizacija in obratovalni čas vrtca, programi vrtca, vzgoja in varstvo otrok v vzgojnovarstvenih družinah, razporeditev otrok v oddelke, delo strokovnih in drugih delavcev v vrtcu, sodelovanje s starši, sodelovanje z vzgojnoizobraževalnimi, zdravstvenimi in drugimi organizacijami, mentorstvo pripravnikom, aktivnosti za vključevanje vrtca v okolje, sodelovanje s šolami, ki izobražujejo delavce za potrebe vzgoje predšolskih otrok, program

strokovnega izpopolnjevanja delavcev vrtca, program dela strokovnih organov vrtca ter kadrovske, materialne in druge pogoje, potrebne za uresničitev vzgojnega procesa.

22. člen

(izvršilni predpis o dokumentaciji)

Vrtci vodijo dokumentacijo o vzgojnem delu, ki jo predpiše minister.

III. OBČASNO VAROVANJE OTROK NA DOMU

23. člen

(pogoji)

Vrtec lahko organizira občasno varovanje otrok na domu.

Občasno varovanje otrok na domu lahko opravljajo vzgojitelji, pomočniki vzgojiteljev, svetovalni delavci vrtca (v nadaljnjem besedilu: strokovni delavci) in zunanji sodelavci.

Zunanji sodelavci so lahko osebe, ki imajo najmanj srednjo izobrazbo ali osebe, ki imajo vsaj pet let izkušenj v vzgojnoizobraževalnem delu.

S strokovnimi delavci in zunanjimi sodelavci vrtec sklene pogodbo, s katero se urejajo medsebojne pravice in obveznosti.

Vrtec je odgovoren za škodo, ki jo povzročijo strokovni delavci oziroma zunanji sodelavci pri varovanju otrok na domu, v skladu s splošnimi pravili o odgovornosti.

Podrobnejše pogoje v zvezi z občasnim varovanjem otrok na domu določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

Pod pogoji, določenimi s tem zakonom lahko organizirajo občasno varovanje otrok na domu tudi druge pravne osebe, registrirane za opravljanje tovrstne dejavnosti.

24. člen

(evidenca oseb, ki občasno varujejo otroke)

Vrtec vodi evidenco oseb, ki občasno varujejo otroke na domu.

Evidenca oseb, ki občasno varujejo otroke na domu, vsebuje:

- ime, priimek, naslov in številko telefona, pri katerem je oseba dosegljiva,
- datum rojstva,
- spol,

- formalno izobrazbo in
- posebna znanja.

Oseba, ki občasno varuje otroke na domu, se izbriše iz evidence po prenehanju veljavnosti pogodbe iz četrtega odstavka prejšnjega člena ali če ji je s pravnomočno odločbo prepovedano opravljanje te dejavnosti.

Ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo, vodi evidenco oseb, ki jim je bilo prepovedano občasno varovanje otrok na domu, s čimer se prepreči možnost, da bi te osebe ponovno varovale otroke.

Evidenca vsebuje:

- ime, priimek in naslov,
- datum rojstva in
- pravno podlago za prepoved opravljanja občasnega varovanja otrok na domu.

Podatki iz te evidence so trajni in se lahko posredujejo le vrtcu iz 23. člena tega zakona.

IV. FINANCIRANJE

25. člen

(viri)

Programi predšolske vzgoje se financirajo iz:

- javnih sredstev,
- sredstev ustanovitelja,
- plačil staršev ter
- donacij in drugih virov.

26. člen

(finančni nadzor)

Porabo javnih sredstev v vrtcih nadzoruje Računsko sodišče Republike Slovenije.

Namensko porabo javnih sredstev v vrtcih nadzoruje organ šolske inšpekcije.

27. člen

(presežek)

Presežek prihodkov nad odhodki, ki jih vrtec pridobi s prodajo proizvodov oziroma storitev, ustvarjenih z opravljanjem vzgoje oziroma z opravljanjem drugih dejavnosti v skladu z aktom o ustanovitvi, se uporablja za plačilo materialnih stroškov, investicijsko vzdrževanje in investicije, po predhodnem soglasju ustanovitelja pa tudi za plače.

Merila za delitev presežka prihodkov nad odhodki določi minister.

1. Javni vrtci

28. člen

(sredstva lokalne skupnosti)

Iz proračuna lokalne skupnosti se za razliko med ceno programov in plačilom staršev zagotavljajo sredstva za plače in prejemke ter davke in prispevke za zaposlene v vrtcih in za materialne stroške v skladu z normativi in standardi.

Sredstva iz prejšnjega odstavka tega člena zagotavlja lokalna skupnost, v kateri imajo otrokovi starši stalno prebivališče. Lokalna skupnost zagotavlja tudi sredstva za otroke, katerih starši imajo na njenem območju začasno prebivališče, če je vsaj eden od staršev zavezanec za dohodnino v Republiki Sloveniji.

V proračunu lokalne skupnosti se zagotavljajo tudi sredstva za investicijsko vzdrževanje in sredstva za investicije v nepremičnine in opremo javnih vrtcev, lahko pa tudi vrtcev s koncesijo.

29. člen

(državni proračun)

Iz državnega proračuna se v skladu z normativi in standardi zagotavljajo sredstva za:

- oddelke vrtcev v bolnišnicah, katerih dejavnost je namenjena območju države,
- oddelke predšolske vzgoje v zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami, katerih ustanovitelj je država,
- plačilo višjih stroškov za oddelke, kjer se pri vzgojnem delu uporablja italijanski jezik oziroma kjer vzgojno delo poteka dvojezično, v slovenskem in madžarskem jeziku ter za oddelke otrok Romov in
- del sredstev za investicije v nepremičnine in opremo na narodno mešanih območjih.

30. člen

(plačilo staršev)

Osnova za plačilo staršev je cena programa, v katerega je otrok vključen. Cena programa obsega stroške vzgoje, varstva in prehrane otroka v vrtcu in ne vsebuje sredstev za investicije in investicijsko vzdrževanje.

Osnova za plačilo staršev otrok s posebnimi potrebami je cena programa za druge enako stare otroke.

Osnova za plačilo staršev otrok, ki so vključeni v oddelke vrtcev na območjih s posebnimi razvojnimi problemi, je cena enakega programa, ki velja v vrtcu na območju občine oziroma povprečna cena enakih programov, ki veljajo v vrtcih na območju občine. V primeru, da so na območju lokalne skupnosti vsi oddelki vrtca oblikovani na podlagi posebnega normativa iz šestega odstavka 14. člena zakona, je osnova za plačilo staršev povprečna cena enakega programa v Republiki Sloveniji.

31. člen

(določitev cene programov)

Cene programov iz prejšnjega člena na predlog vrtca določi ustanovitelj oziroma koncedent.

Metodologijo oblikovanja cen programov v vrtcih, ki opravljajo javno službo, določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

32. člen

(določanje plačila staršev)

Plačilo staršev določi lokalna skupnost na podlagi lestvice, ki starše razvršča v razrede, upošteva dohodek na družinskega člana v primerjavi s povprečno plačo na zaposlenega v Republiki Sloveniji in upošteva premoženje družine.

Starši, ki prejema denarni dodatek po predpisih o socialnem varstvu, so plačila oproščeni.

Lokalna skupnost lahko v izjemnih primerih pri določitvi plačila staršev upošteva na podlagi mnenja pristojnega davčnega organa ali socialne službe poleg dohodka in premoženja iz prvega odstavka tega člena tudi druga dejstva in okoliščine, ki odražajo dejanski socialni položaj družine.

Če je v vrtec vključen več kot en otrok iz družine, starši za starejše otroke plačujejo za en razred nižjo ceno.

Ne glede na določbo tega člena plačujejo starši, ki niso zavezanci za dohodnino v Republiki Sloveniji, polno ceno programa v katerega je otrok vključen.

33. člen

(izvršilni predpis)

Lestvico, prejemke, ki se všttevajo v dohodek na družinskega člana, in premoženje, ki se upoštevajo za določitev plačila, način njihovega ugotavljanja ter način in postopek uveljavljanja znižanega plačila določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

2. Zasebni vrtci

34. člen

(pogoji za financiranje)

Zasebnim vrtcem pripadajo sredstva iz proračuna lokalne skupnosti, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

- če izvajajo najmanj poldnevni program,
- če imajo vključenih najmanj za dva oddelka predšolskih otrok,
- če imajo zaposlene oziroma drugače zagotovljene vzgojitelje za izvedbo programa v skladu z zakonom in drugimi predpisi in
- če so dostopni vsem otrokom.

Zasebnemu vrtcu pripada za posameznega otroka 85 % sredstev, ki jih lokalna skupnost za plače in materialne stroške zagotavlja na otroka v javnem vrtcu.

Obveznost lokalne skupnosti se izračuna iz povprečnega obsega sredstev, ki jih lokalna skupnost zagotavlja javnim vrtcem na svojem območju.

V primeru, da na območju lokalne skupnosti ni javnega vrtca, se obseg sredstev iz prejšnjega odstavka izračuna na podlagi povprečnega obsega sredstev, ki se v Republiki Sloveniji zagotavlja na otroka v javnem vrtcu.

35. člen

(omejitev plač)

Plače strokovnih delavcev v zasebnem vrtcu, ki se financira iz javnih sredstev, se oblikujejo v skladu z zakonom in drugimi predpisi, ki veljajo za javne vrtce.

Če se oblikujejo plače v nasprotju s prejšnjim odstavkom, se financiranje iz proračuna lokalne skupnosti ukine.

36. člen

(pogodba o financiranju)

Financiranje in obveznosti zasebnega vrtca se podrobneje uredijo s pogodbo.

3. Predšolska vzgoja na domu

37. člen

(financiranje predšolske vzgoje na domu)

Vrtcu ali drugi pravni osebi, ki izvaja predšolsko vzgojo na domu pripadajo sredstva na podlagi odločbe šolske uprave v višini, ki jih lokalna skupnost, na območju katere ima otrok stalno prebivališče, zagotavlja na otroka zasebnemu vrtcu.

4. Razvoj dejavnosti

38. člen

Za dejavnost predšolske vzgoje se iz sredstev državnega proračuna zagotavljajo:

- sredstva za raziskovalno in eksperimentalno dejavnost, strokovno izobraževanje strokovnih delavcev, informacijsko-dokumentacijsko dejavnost,
- sredstva za strokovna posvetovanja,
- sredstva za šolo za ravnatelje,
- sredstva za zaposlovanje in usposabljanje pripravnikov,
- sredstva za štipendiranje za pedagoški poklic in za subvencioniranje šolnin,
- sredstva za otroško in strokovno periodiko ter za subvencioniranje cene strokovne literature,
- sredstva za nacionalno nagrado za strokovne delavce in
- sredstva za mednarodno dejavnost.

V. POVEZOVANJE V SKUPNOSTI

39. člen

(povezovanje zavodov v skupnosti)

Vrtec in druge pravne osebe, ki izvajajo programe predšolske vzgoje, se lahko zaradi skupnega razreševanja problemov vrtcev, sodelovanja s strokovnimi in upravnimi organi ter uresničevanja drugih skupnih nalog povezujejo v skupnosti zavodov.

VI. ZAPOSLENI V VRTCU

40. člen

(izobrazbeni pogoji)

Vzgojno dejavnost v javnem vrtcu opravljajo: vzgojitelj, pomočnik vzgojitelja, svetovalni delavec, organizator zdravstveno higienskega režima, organizator prehrane in drugi.

Vzgojitelj v razvojnem oddelku, ki izvaja prilagojen program za predšolske otroke s posebnimi potrebami, mora imeti stopnjo izobrazbe, predpisano za vzgojitelja predšolskih otrok in specialno pedagoško izobrazbo.

V oddelku vrtca, v katerega so vključeni tudi otroci s posebnimi potrebami, lahko opravlja vzgojno delo poleg vzgojitelja predšolskih otrok tudi vzgojitelj s specialno pedagoško izobrazbo.

Vzgojitelji predšolskih otrok morajo imeti:

- višješolsko ali visokošolsko izobrazbo, pridobljeno po izobraževalnem oziroma študijskem programu za področje predšolske vzgoje ali
- visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri in opravljen izobraževalni oziroma študijski program za izpopolnjevanje za področje predšolske vzgoje.

Pomočnik vzgojitelja mora imeti:

- srednjo strokovno izobrazbo, pridobljeno po izobraževalnem programu za področje predšolske vzgoje ali
- zaključen četrti letnik gimnazije in opravljen poklicni tečaj za delo s predšolskimi otroki.

Svetovalni delavci morajo imeti visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri in pedagoško izobrazbo.

Organizator zdravstveno higienskega režima in organizator prehrane morata imeti najmanj višjo strokovno izobrazbo ustrezne smeri.

41. člen

(obveznost vzgojitelja in pomočnika vzgojitelja)

Delovna obveznost vzgojitelja obsega pripravo na vzgojno delo, načrtovanje in izvajanje vzgojnega dela, delo s starši ter sodelovanje pri organizaciji življenja in dela v vrtcu.

Delovna obveznost pomočnika vzgojitelja obsega sodelovanje z vzgojiteljem pri načrtovanju, izvajanju in pripravi vzgojnega dela v oddelku ter opravljanje drugih nalog, povezanih z dejavnostjo vrtca.

V okviru z zakonom in kolektivno pogodbo določenega polnega

tedenskega delovnega časa vzgojiteljevo delo z otroki ne sme presegati 30 ur, delo pomočnika vzgojitelja pa 35 ur tedensko.

VII. ZBIRANJE IN VARSTVO OSEBNIH PODATKOV

42. člen

(uporaba predpisov o varstvu osebnih podatkov)

Vrtci zbirajo, obdelujejo, shranjujejo, posredujejo, varujejo in uporabljajo osebne podatke, vsebovane v evidencah, v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov, če s tem zakonom ni določeno drugače.

a) Zbirke podatkov

43. člen

(zbirke podatkov v vrtcu)

Za izvajanje predšolske vzgoje, za spremljanje dejavnosti in statistične namene vrtci vodijo naslednje zbirke podatkov:

1. evidenco vpisanih in vključenih otrok,
2. evidenco plačil staršev,
3. evidenco otrok, ki potrebujejo svetovanje oziroma pomoč in
4. evidenco oseb, ki občasno varujejo otroke na domu.

b) Vsebina in namen posameznih zbirk

44. člen

(evidenca vpisanih in vključenih otrok)

Evidenca vpisanih in vključenih otrok vsebuje:

- ime, priimek in prebivališče otroka in staršev,
- datum rojstva in spol otroka,
- naslov, telefonska številka osebe, ki je dosegljiva vzgojitelju v času otrokovega bivanja v vrtcu in
- zdravstvene posebnosti, katerih poznavanje je nujno za otrokovo varnost in za delo z otrokom.

Vrtec zbira osebne podatke o otroku zaradi ustreznega dela z otroki pri izvedbi programov in zaradi sodelovanja s starši.

45. člen

(evidenca plačil staršev in evidenca socialnega položaja družin)

Vrtec vodi evidenco plačil staršev.

Evidenca plačil staršev vsebuje podatke o:

- višini plačil staršev in
- mesečnih plačilih staršev.

Vrtec vodi evidenco iz prejšnjega odstavka zaradi spremljanja mesečnih plačil.

Podatke iz prve alineje drugega odstavka posreduje vrtcu lokalna skupnost, ki določi višino plačila staršev.

Lokalna skupnost vodi evidenco socialnega položaja družin zaradi določitve plačila staršev.

Evidenca socialnega položaja družin v vrtec vključenih otrok vsebuje podatke o:

- dohodkih, prejemkih in premoženju družinskih članov,
- številu družinskih članov,
- drugih dejstvih in okoliščinah, ki vplivajo na določitev višine plačila ter
- plačilih staršev.

Lokalna skupnost zbira podatke iz prve in druge alineje šestega odstavka tega člena samo za starše, ki uveljavljajo znižano plačilo vrtca.

Lokalna skupnost zbira podatke iz tretje alineje šestega odstavka tega člena samo v primerih iz tretjega odstavka 32. člena zakona.

Za zbiranje podatkov in vodenje evidence socialnega položaja družin lahko ustanovitelj pooblasti vrtec.

46. člen

(evidenca otrok, ki potrebujejo svetovanje oziroma pomoč)

Evidenca otrok, ki potrebujejo svetovanje oziroma pomoč, vsebuje:

- družinsko in socialno anamnezo,
- razvojno anamnezo,
- diagnostične postopke,
- postopke strokovne pomoči in
- strokovna mnenja drugih institucij: centrov za socialno delo, zdravstvenih institucij, svetovalnih centrov oziroma vzgojnih

posvetovalnic.

Osebni podatki se zbirajo po presoji svetovalne službe za tiste otroke, ki potrebujejo strokovno svetovanje oziroma pomoč.

Osebni podatki iz prvega odstavka se zbirajo v soglasju s starši oziroma skrbniki otrok, razen v primeru, ko je otrok v družini ogrožen in ga je potrebno zavarovati.

Svetovalni delavci so podatke iz prvega odstavka tega člena dolžni varovati kot poklicno skrivnost. Te podatke so kot poklicno skrivnost dolžni varovati tudi drugi strokovni delavci, ki so jim podatki posredovani zaradi narave njihovega dela.

47. člen

(način zbiranja podatkov)

Osebni podatki se zbirajo neposredno od posameznika, na katerega se nanašajo.

c) Shranjevanje zbirk

48. člen

(rok hrambe)

Podatki iz evidenc iz prve in tretje točke 43. člena se izbrišejo eno leto po izstopu otroka iz vrtca.

Podatki iz evidence iz 2. točke 43. člena in iz petega odstavka 45. člena tega zakona se izbrišejo po izpolnitvi namena, zaradi katerega so bili zbrani.

49. člen

(shranjevanje dokumentacije)

Določila v zvezi z vodenjem, uporabo in shranjevanjem zbirk osebnih podatkov se uporabljajo tudi za uporabo in shranjevanje dokumentacije, na podlagi katere so bili zbrani osebni podatki.

č) Varovanje zbirk

50. člen

(varstvo podatkov)

Vrtec lahko posreduje podatke iz zbirk podatkov ministrstvu, pristojnemu za predšolsko vzgojo, za izvajanje njegovih z zakonom določenih nalog.

Vrtec in lokalne skupnosti smejo dati podatke iz evidenc drugemu

upravnemu organu oziroma drugi organizaciji, če je za njihovo uporabo pooblaščen z zakonom.

Osebnih podatki se smejo pri obdelavi uporabljati in objavljati tako, da identiteta posameznika ni razvidna.

51. člen

(izvršilni predpis)

Podrobnejša navodila o načinu zbiranja podatkov, o delavcih vrtca, ki so pooblaščen za uporabo osebnih podatkov, vsebovanih v posameznih evidencah, o načinu evidentiranja uporabe in posredovanja osebnih podatkov in o načinu njihovega uničenja po poteku roka uporabe ter druge postopke in ukrepe zavarovanja predpiše minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

VIII. NADZOR

52. člen

(zakonitost dela)

Upravni nadzor nad zakonitostjo dela in izpolnjevanjem pogojev za opravljanje predšolske dejavnosti v vrtcu izvaja organ šolske inšpekcije v skladu z zakonom.

IX. KAZENSKA DOLOČBA

53. člen

(odgovorna oseba)

Z denarno kaznijo najmanj 50.000 tolarjev se za prekršek kaznuje odgovorna oseba vrtca:

- če je v oddelek prvega starostnega obdobja vključenih več kot 12 otrok in v oddelek drugega starostnega obdobja več kot 22 otrok (prvi odstavek 17. člena),
- če sta v oddelku prvega starostnega obdobja vzgojitelj in pomočnik vzgojitelja hkrati prisotna manj kot šest ur in v oddelku drugega starostnega obdobja manj kot štiri ure (drugi odstavek 17. člena),
- če zaposli za nedoločen čas strokovnega delavca, ki ne izpolnjuje pogojev (40. člen),
- če ne vodi predpisanih zbirk podatkov (43., 44., 45., 46., 47., 48., 49. in 50. člen).

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

54. člen

(financiranje)

Dokler ne bodo sprejeti programi za predšolske otroke po tem zakonu, se za javno službo na področju predšolske vzgoje in priprave na osnovno šolo šteje:

- predšolska vzgoja za otroke od prvega leta starosti do vstopa v šolo, vključno s pripravo otrok na osnovno šolo,
- vzgoja in varstvo predšolskih otrok z motnjami v razvoju v skladu z zakonom,
- program za predšolske otroke pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti na narodno mešanih območjih,
- program za predšolske otroke Romov in
- program za predšolske otroke delavcev, ki so na začasnem delu v tujini.

Sredstva za izvajanje dejavnosti iz prve alineje prejšnjega odstavka se zagotavljajo iz proračuna lokalne skupnosti, sredstva za izvajanje dejavnosti iz druge, tretje in četrte alineje iz proračunov lokalnih skupnosti in države, sredstva za izvajanje dejavnosti iz pete alineje prejšnjega odstavka pa iz državnega proračuna.

Določbe 28. in 29. člena tega zakona se začnejo uporabljati v proračunskem letu 1996. V proračunskem letu 1995 se za financiranje uporabljajo določbe zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 12/91-I).

55. člen

(pogoji za financiranje zasebnih vrtcev)

Ne glede na določilo 34. člena tega zakona pripada zasebnemu vrtcu za posameznega otroka tri leta po uveljavitvi tega zakona 100% sredstev, ki jih lokalna skupnost za plače in materialne stroške zagotavlja na otroka v javnem vrtcu.

56. člen

(vzgojitelji predšolskih otrok)

Vzgojitelji v vrtcih, ki so izpolnjevali pogoje za opravljanje dela v vrtcih do uveljavitve tega zakona, lahko opravljajo dela vzgojiteljev po tem zakonu.

57. člen

(medicinske sestre)

Medicinske sestre in zdravstveni tehniki na delovnem mestu vzgojiteljic v oddelkih za otroke do dve leti starosti, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona končano štiriletno srednjo šolo ter najmanj pet let delovnih izkušenj na tem delovnem mestu, lahko še naprej opravljajo to delo.

58. člen

(varuhi)

Delavci na delovnem mestu varuha ali vzgojitelja, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona končano štiriletno srednjo šolo ter pet let delovnih izkušenj v predšolski vzgoji in delavci, ki imajo končano šolo za varuhe ter deset let delovne dobe, lahko opravljajo delo pomočnika vzgojitelja po tem zakonu.

Delavci na delovnem mestu varuha, ki na dan uveljavitve tega zakona nimajo izobrazbe, določene za pomočnika vzgojitelja, morajo le-to pridobiti najkasneje v sedmih letih po uveljavitvi tega zakona, sicer jim preneha delovno razmerje.

Delavcem iz prejšnjega odstavka, ki imajo končano šolo za varuhe ali pet let delovnih izkušenj v predšolski vzgoji, ni treba opravljati poklicnega tečaja za delo s predšolskimi otroki.

59. člen

(svetovalni delavci)

Svetovalni delavci, ki so izpolnjevali pogoje za opravljanje svetovalnega dela v vrtcu do uveljavitve tega zakona, lahko še naprej opravljajo delo svetovalnega delavca po tem zakonu.

60. člen

(organizator prehrane in organizator
zdravstvenohigienskega režima)

Organizatorji prehrane in organizatorji zdravstvenohigienskega režima, ki ne izpolnjujejo pogojev, določenih s tem zakonom, si morajo v sedmih letih po uveljavitvi tega zakona pridobiti zahtevano izobrazbo, sicer jim preneha delovno razmerje.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka, lahko organizatorji prehrane in organizatorji zdravstvenohigienskega režima, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona najmanj dvajset let delovnih izkušenj v vzgoji in izobraževanju oziroma na področju prehrane, zdravstva ali higijene, še naprej opravljajo svoje delo.

61. člen

(določitev programov)

Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje določi programe za predšolske otroke najkasneje v dveh letih po uveljavitvi tega zakona.

62. člen

(uskladitev programov zasebnih vrtcev)

Ustanovitelji zasebnih vrtcev uskladijo programe predšolske vzgoje s tem zakonom in zakonom, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja, najkasneje v štirih letih po uveljavitvi tega zakona.

Če ustanovitelj zasebnega vrtca, ki ima sklenjeno koncesijsko pogodbo, ne izpolni obveznosti iz prvega odstavka tega člena, se koncesijska pogodba razdre po samem zakonu.

63. člen

(postopno zniževanje števila otrok v oddelkih)

Število otrok v oddelkih se postopoma zmanjšuje tako, da je s 1. 9. 1997 v oddelek prvega starostnega obdobja vključenih največ 14 otrok in v oddelek drugega starostnega obdobja največ 24 otrok.

S 1. 9. 2003 je v oddelek prvega starostnega obdobja lahko vključenih največ 12 otrok in v oddelek drugega starostnega obdobja največ 22 otrok.

64. člen

(kadri)

Drugi odstavek 17. člena tega zakona se prične uporabljati s 1. 9. 1997.

65. člen

(podzakonski predpisi)

Minister izda izvršilne predpise najkasneje v letu dni po uveljavitvi tega zakona.

Do sprejema predpisov, določenih s tem zakonom, se uporabljajo podzakonski predpisi, ki so veljali pred uveljavitvijo tega zakona, če niso v nasprotju s tem zakonom, in sicer:

- samoupravni sporazum o uresničevanju socialnovarstvenih pravic (Uradni list SRS, št. 27/89),
- pravilnik o največjem dopustnem številu otrok v oddelkih vzgojnovarstvenih organizacij ter o spremstvu otrok (Uradni

list SRS, št. 20/80 in 16/81),

- pravilnik o pedagoški dokumentaciji v vzgojnovarstvenih organizacijah (Uradni list SRS, št. 20/80),
- sklep o sprejemu vsebine priprave otrok za osnovno šolo (Uradni list SRS, št. 22/81),
- sklep o vzgojnem programu za vzgojo in varstvo predšolskih otrok jugoslovanskih državljanov slovenske narodnosti na začasnem delu v tujini (Uradni list SRS, št. 32/80),
- standardi in normativi za družbeno vzgojo predšolskih otrok.

66. člen

(prenehanje veljavnosti zakona)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati zakon o vzgoji in varstvu predšolskih otrok (Uradni list SRS, št. 5/80), razen določb, ki se nanašajo na pripravo na osnovno šolo (drugi odstavek 11. člena, 13., 14., 31. in 42. člen), ki prenehajo veljati 1. 9. 2000.

67. člen

(veljavnost zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

*****

(Objavljeno 29.2.1996)

*****

(1) Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o vrtcih (ZVrt-A) (Uradni list RS, št. 44-2064/2000), objavljen 26.5.2000, ki velja od 10.6.2000, določa tudi:

"2. člen

Drugi odstavek 17. člena se spremeni tako, da se glasi:

"Dnevni in poldnevni program izvajata vzgojitelj in pomočnik vzgojitelja. Dnevni program v oddelku prvega starostnega obdobja izvajata skupaj vsaj šest ur dnevno in v oddelku drugega starostnega obdobja vsaj štiri ure dnevno. Poldnevni program v oddelku prvega starostnega obdobja izvajata skupaj vsaj tri ure dnevno in v oddelku drugega starostnega obdobja vsaj dve uri dnevno."

"6. člen

Določilo 2. člena tega zakona se začne uporabljati s 1. 9. 2000."

*****